

2023 m. sausio 11 d.

Ekonomikos, finansų ir žaliavų rinkos rodiklių prognozė

Tadas Povilauskas
SEB banko ekonomistas

2023 metai – tarp minimalaus augimo ir nuosmukio

- Skelbiami 2022 m. IV ketv. Vakarų pasaulio ekonominiai rodikliai kol kas geresni negu prognozuota
- ES ekonomikai didelį palengvėjimą suteikia sumažėjusios elektros, gamtinių dujų ir degalų kainos
- Metinė infliacija pradėjo mažėti
- Centrinų bankų palūkanų didinimo laikas artėja prie pabaigos
- Šiomet Vakarų pasaulio ekonomikos plėtrą slopins stagnuosiantis namų ūkių vartojimas

BVP pokyčių prognozė (proc.)

	2021 m.	2022 m.*	2023 m.*	2024 m.*
JAV	5,9	1,8 (1,5)	0,1 (0,5)	1,5 (2,0)
Euro zona	5,3	3,2 (2,7)	-0,4 (0,3)	2,1 (2,1)
Vokietija	2,6	1,6 (1,3)	-0,7 (-0,1)	2,4 (2,5)
Jungtinė Karalystė	7,4	3,0 (3,4)	-1,0 (-0,2)	1,1 (1,3)
Švedija	5,1	2,9 (2,6)	-1,5 (0,1)	1,3 (1,7)
Kinija	8,1	3,5 (3,5)	5,3 (5,3)	5,0 (5,0)
Latvija	3,9	1,5 (2,5)	1,1 (1,3)	3,5 (3,5)
Estija	8,0	0,6 (1,2)	0,3 (0,5)	3,5 (3,5)

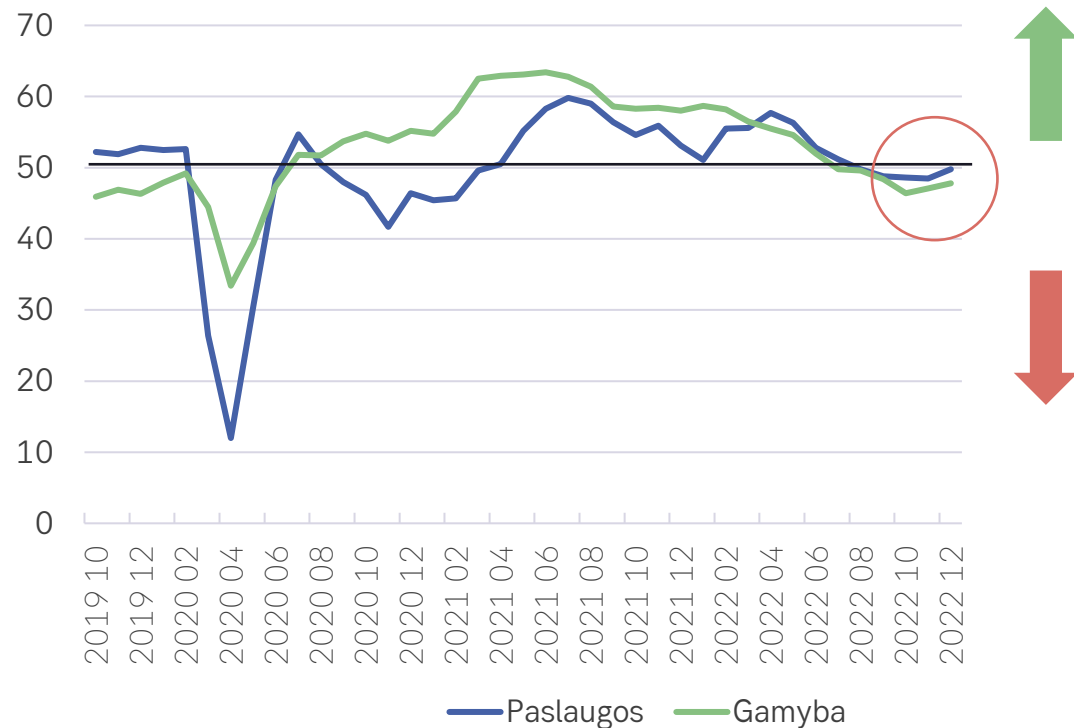
*Prognozė.

Skiausteliuose pateiktos rugpjūčio mėn. leidinyje „Nordic Outlook“ pateikta prognozė.

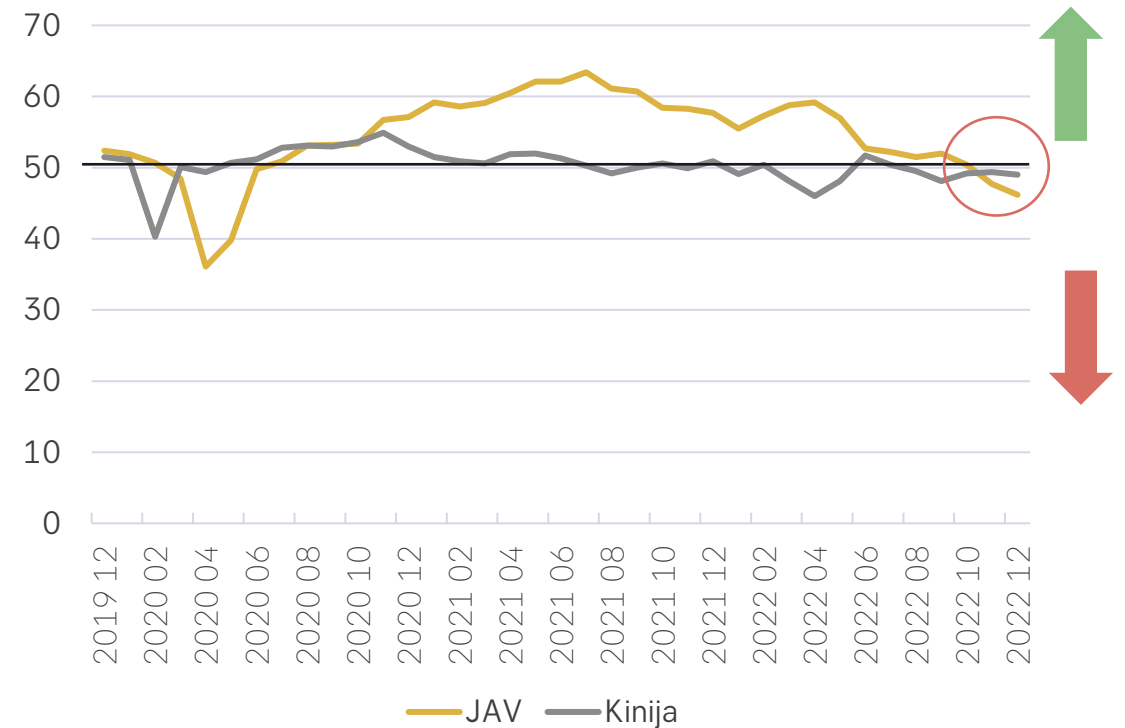
Šaltinis *Macrobond*.

Euro zonoje lūkesčių rodikliai kol kas rodo minimalią recesiją

„IHS Markit“ euro zonos pirkimo vadybininkų indeksas* (punktai)

„IHS Markit“ JAV ir Kinijos gamybos pirkimo vadybininkų indeksas* (punktai)

*Kai indekso reikšmė > 50 punktu, daugiau įmonių tikisi augimo, o ne smukimo artimiausiais mėnesiais.

Situacija tiekimo grandinėse taisosi

Konteinerio frachtai kryptimi Šanchajus-Roterdamas (JAV doleriai už TEU)

„Global Supply Chain Pressure“ indeksas, standartinis nuokrypis nuo istorinio vidurkio

Infliacijos kreivė toliau judės žemyn

Metinė infliacija JAV, proc.

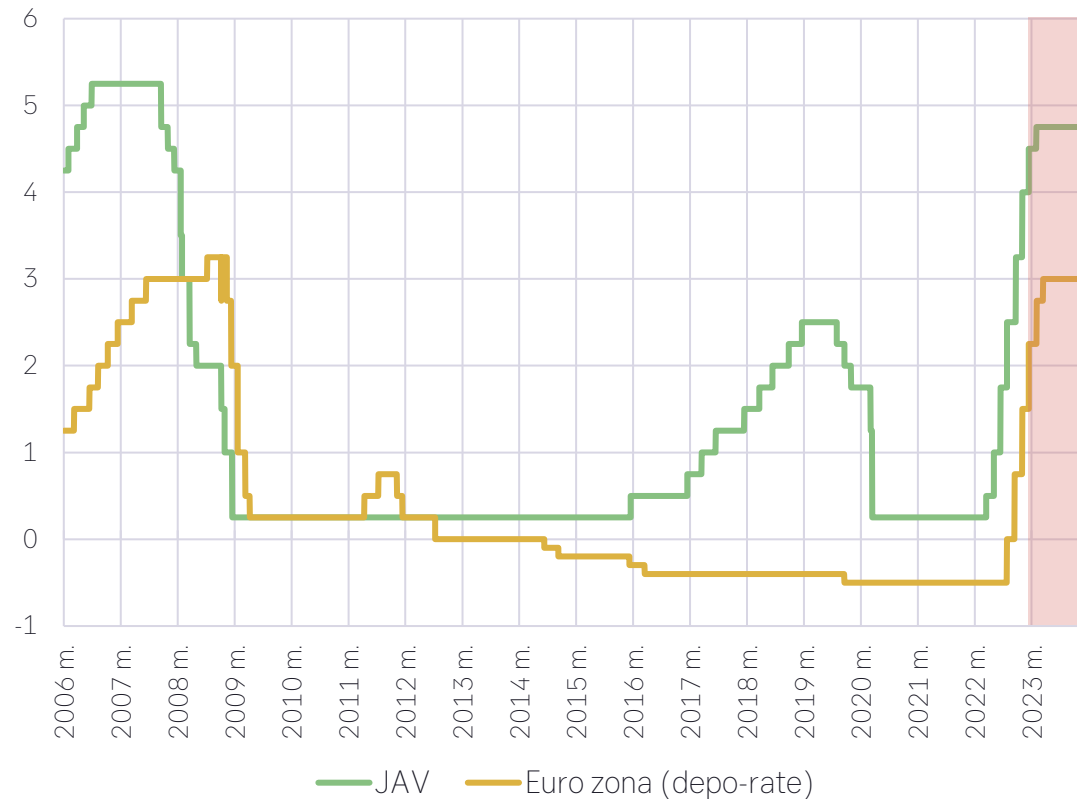

Metinė infliacija euro zonoje, proc.

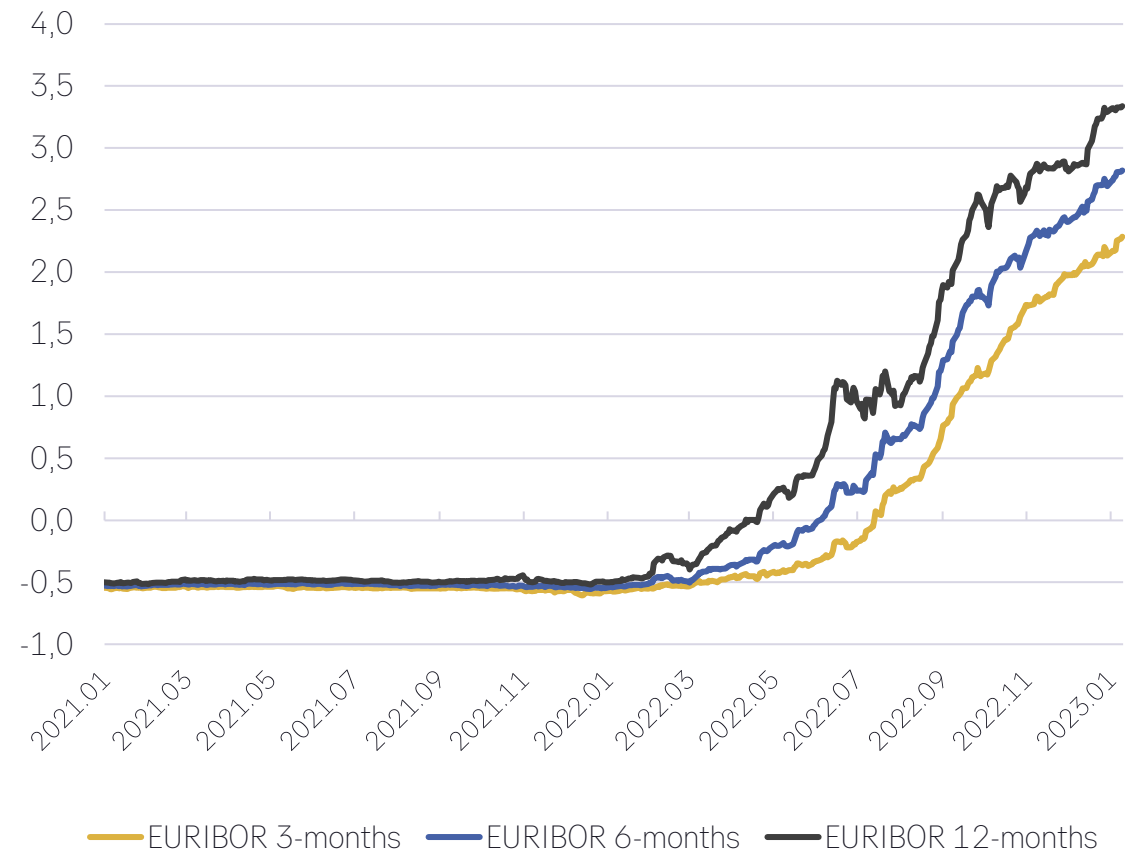

Prognozuojame dar du ECB palūkanų normos didinimus, EURIBOR palūkanų normos augimui daug erdvės nebėra

Bazinių palūkanų normų prognozė (proc.)

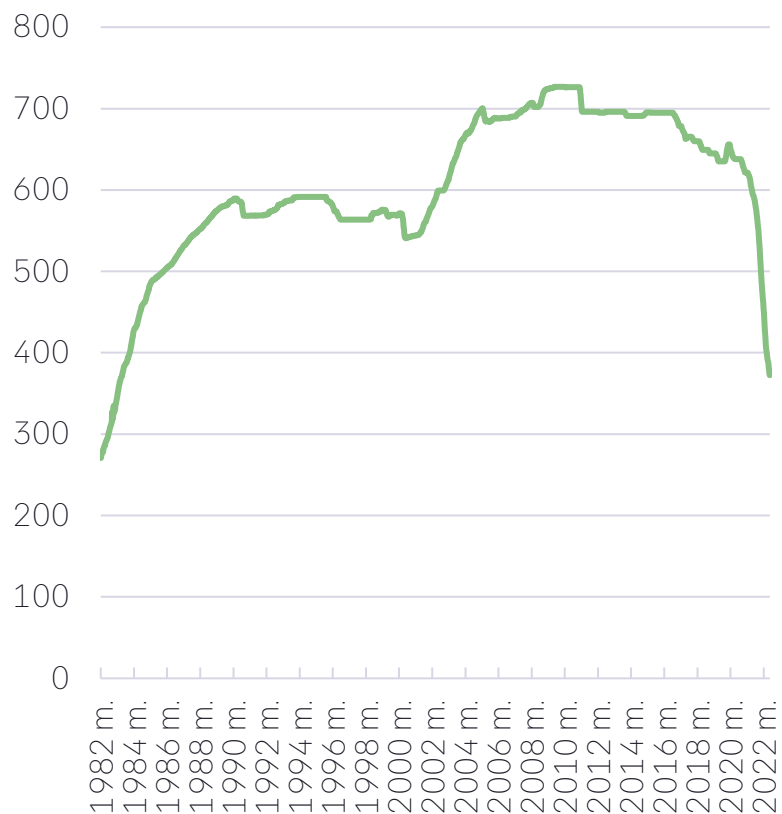

Dabartinės EURIBOR palūkanų normos, %

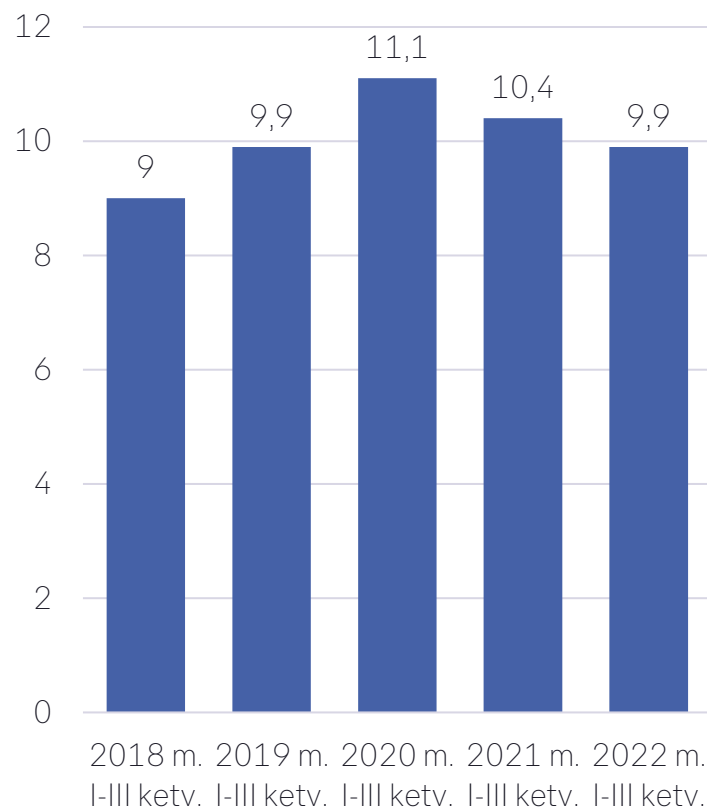

Nafta atpigusi, bet neramu dėl kainų šiame

JAV žaliavinės naftos atsargos strateginiame rezerve, mln. barelių

Kinijos žaliavinės naftos importas, mln. barelių/dieną

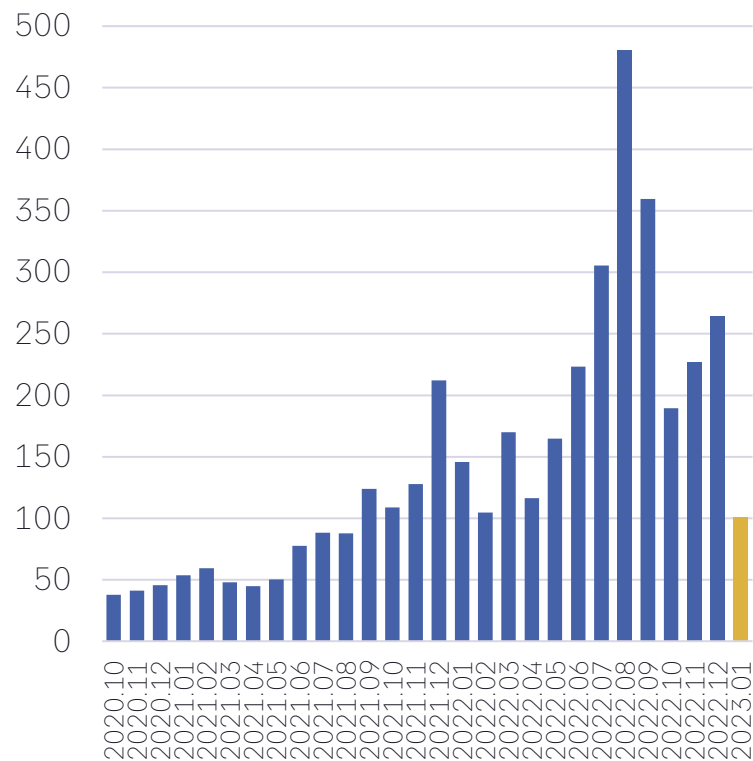

Mažmeninė degalų kaina Lietuvoje, EUR/l

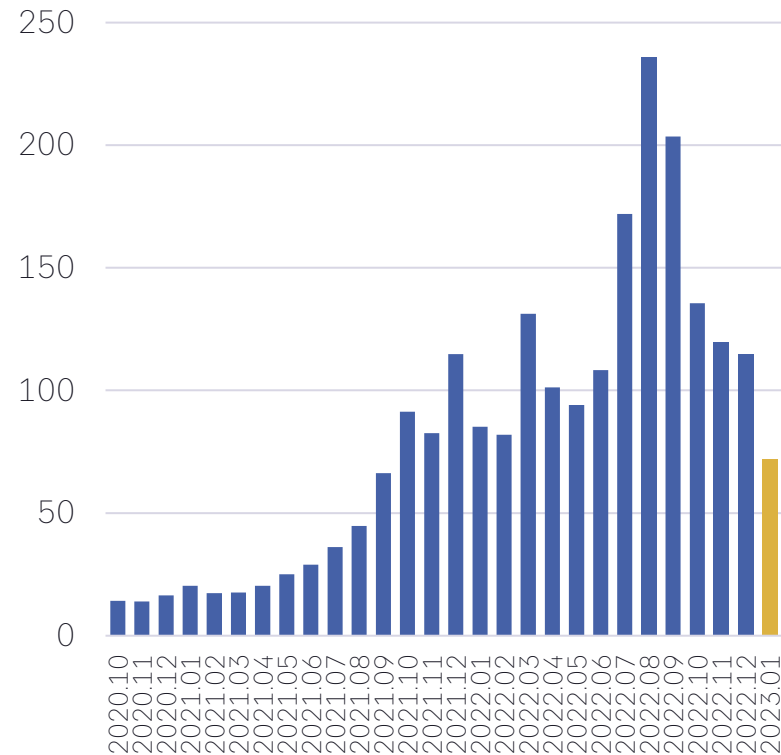

Šilti, drėgni ir vėjuoti orai žiemą – puikus derinys energetikos kainoms sumažėti

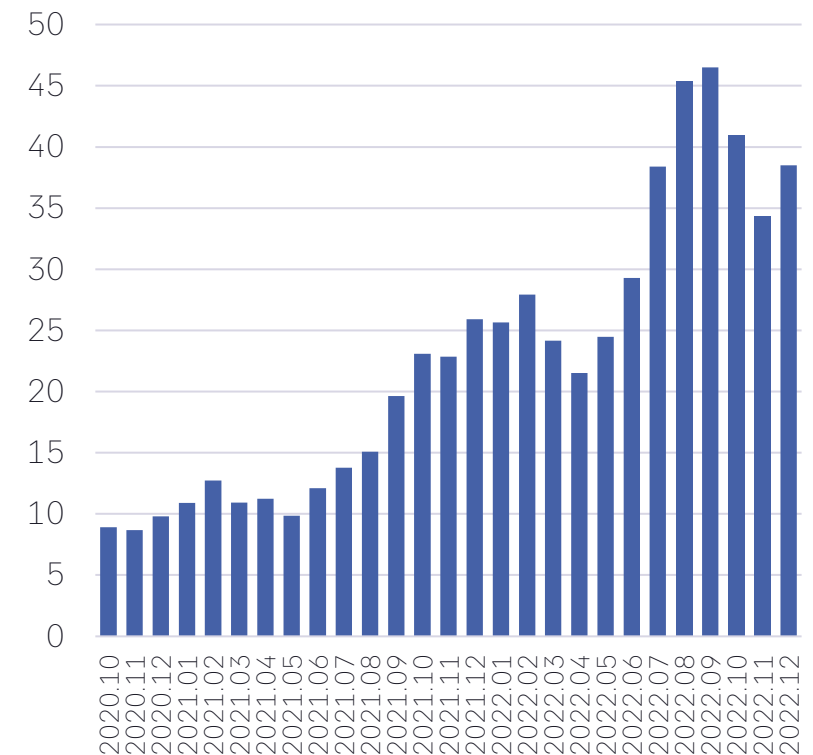
Biržos „Nord Pool“ vidutinė mėnesio elektros kaina Lietuvos zonoje (EUR/MWh)

Vidutinė mėnesio gamtinių dujų TTF ateities sandorių kaina (EUR/MWh)

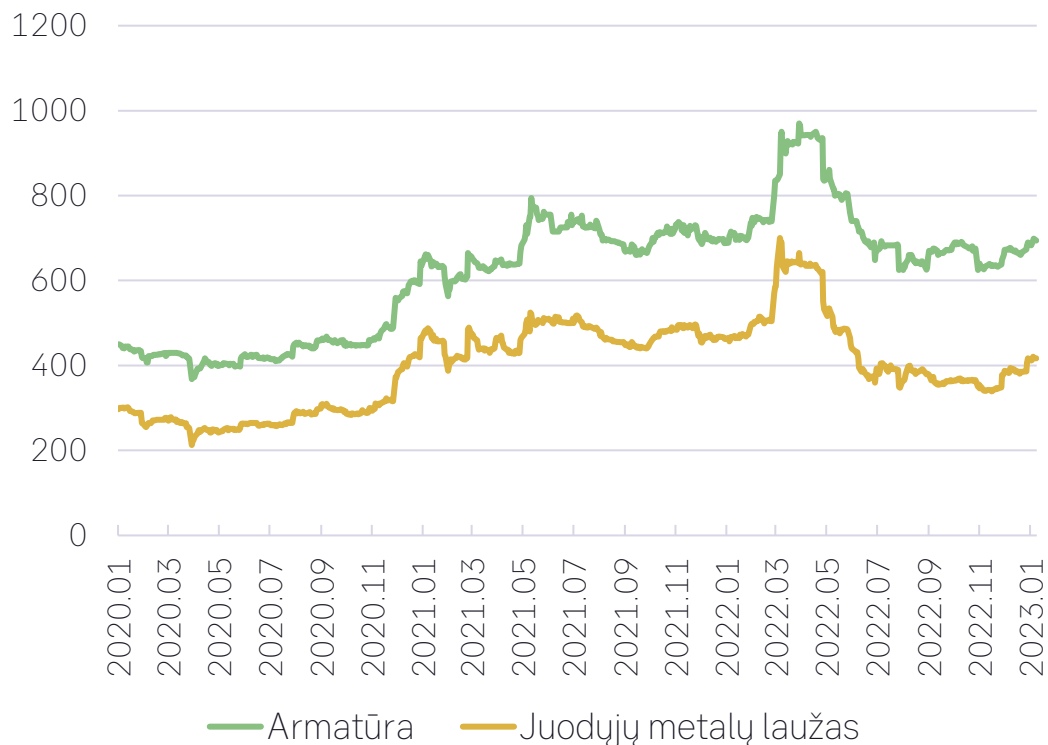

Biokuro kaina pagal „Baltpool Wood Chips SPOT“ indeksą (EUR/MWh)

Metaly kainos per pastarąjį mėnesį šiek tiek ūgtelėjo

Juodųjų metalų kaina LME biržoje JAV doleriai už toną

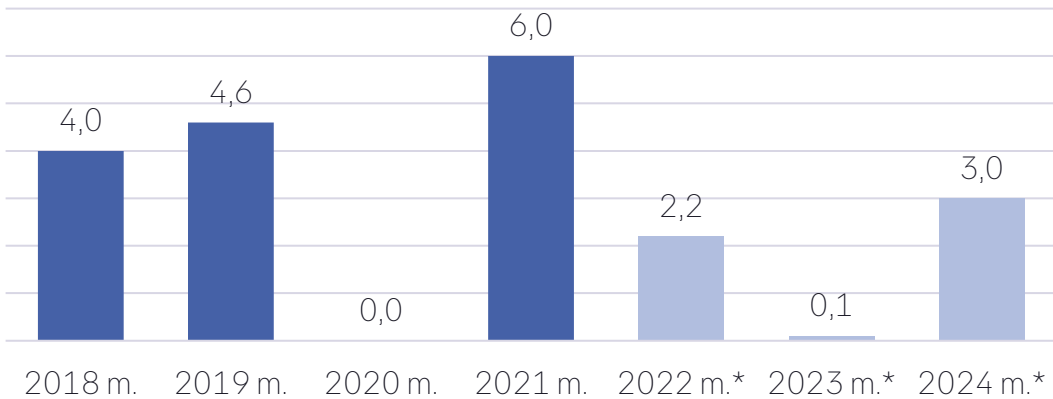

Spalvotųjų metalų kaina LME biržoje JAV doleriai už toną

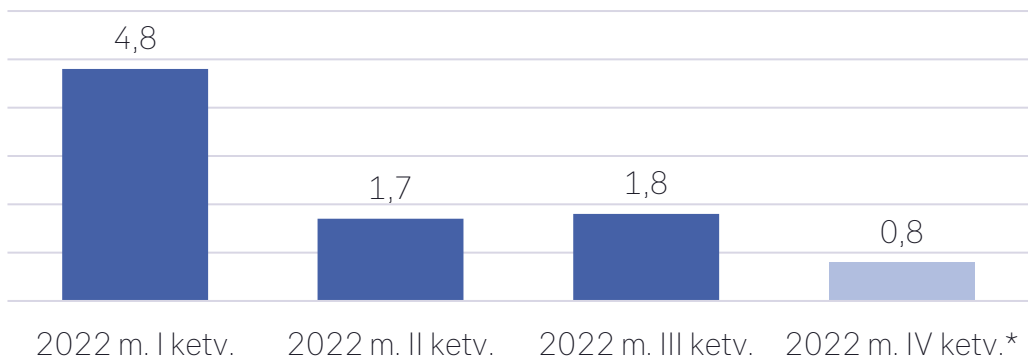

Dėl pablogintos eksporto partnerių BVP prognozės esame sumažinę ir Lietuvos ūkio plėtros prognozę

Realiojo Lietuvos BVP pokyčio prognozė (proc.)

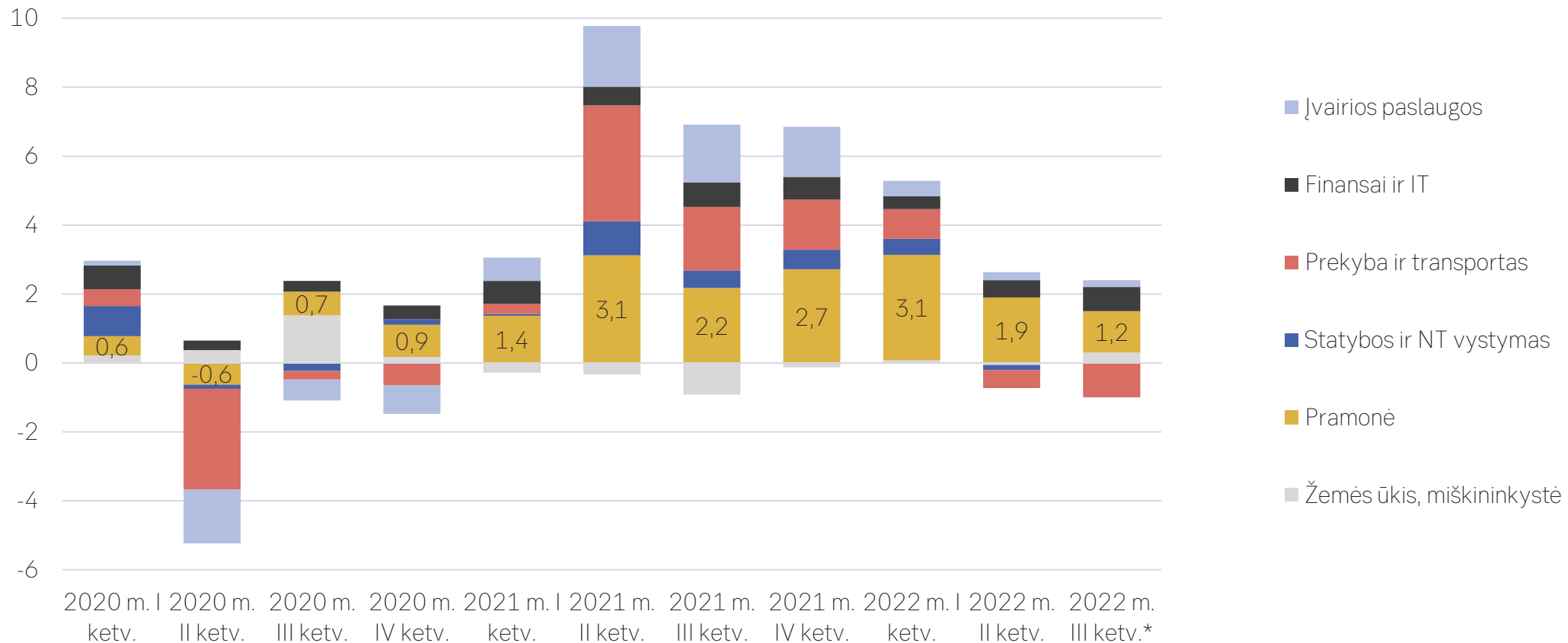
Metinis realusis Lietuvos BVP pokytis 2022 m. (proc.)

- Trečio ketvirčio pirminio BVP įverčio pokyčiai viršijo lūkesčius – ketvirtinis BVP pokytis buvo teigiamas ir siekė 0,4 proc. Paskutinį ketvirtį ketvirtinis pokytis turėjo būti neigiamas, metinis – ne didesnis negu 1 proc.
- Šiomet neigiamą įtaką BVP pokyčiui darys prastesni realiojo namų ūkių vartojimo ir eksporto pokyčiai
- Taip pat šių metų pirmą ketvirtį neigiamą įtaką metiniam pokyčiui turės ir aukšta palyginamoji bazė
- Valdžios politikos priemonės skatins ekonomiką 2023 metais

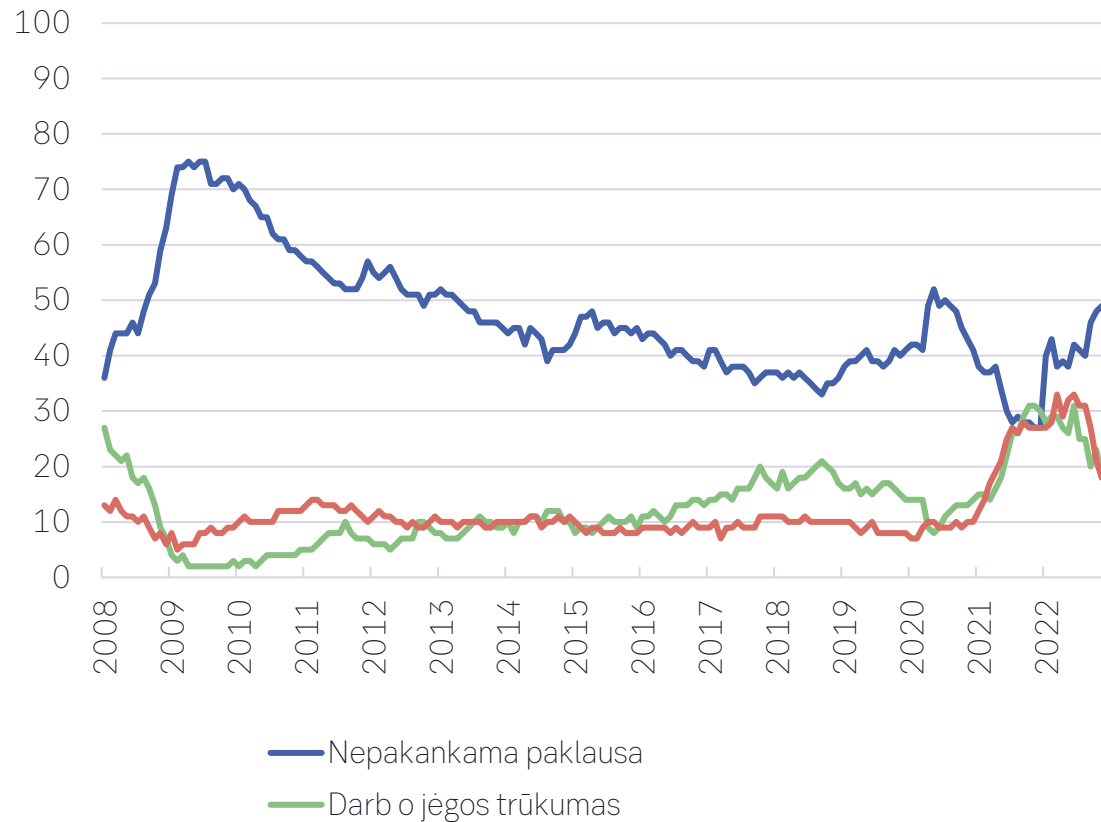
Ekonomiką per pastaruosius dvejus metus į priekį daugiausiai tempė pramonė

Sektorių indėlis į metinį BVP pokytį (proc.)

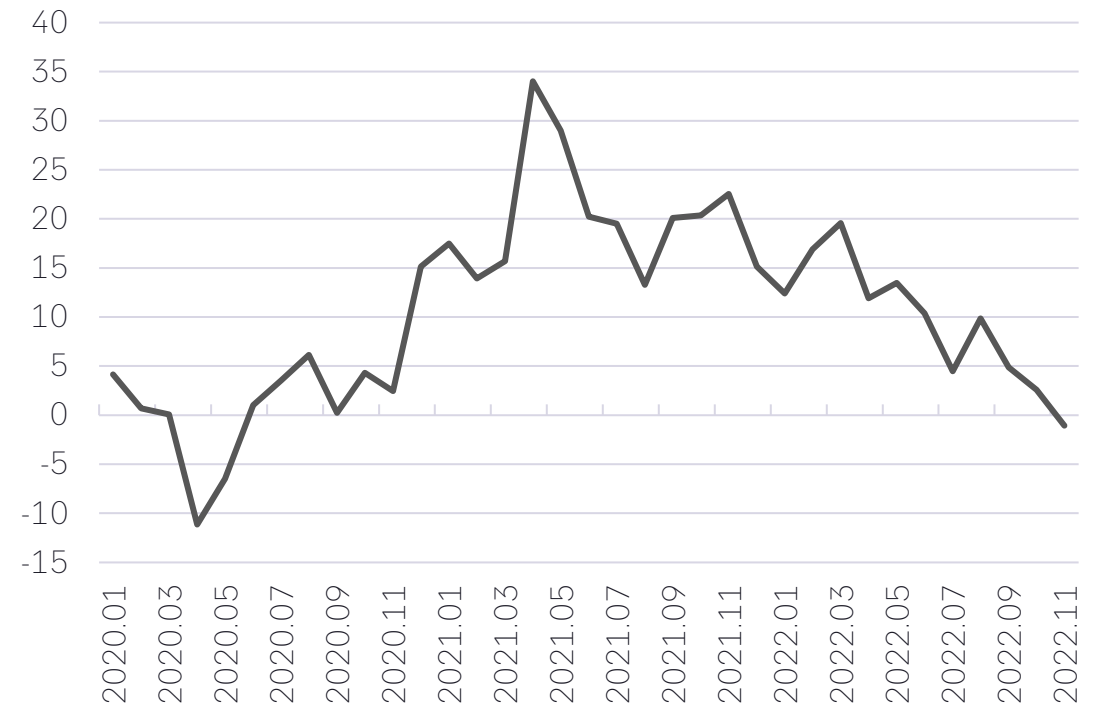
Pramonės augimas nuslopo

Kas riboja pramonės augimą? (proc. nuo visų atsakiusiųjų)

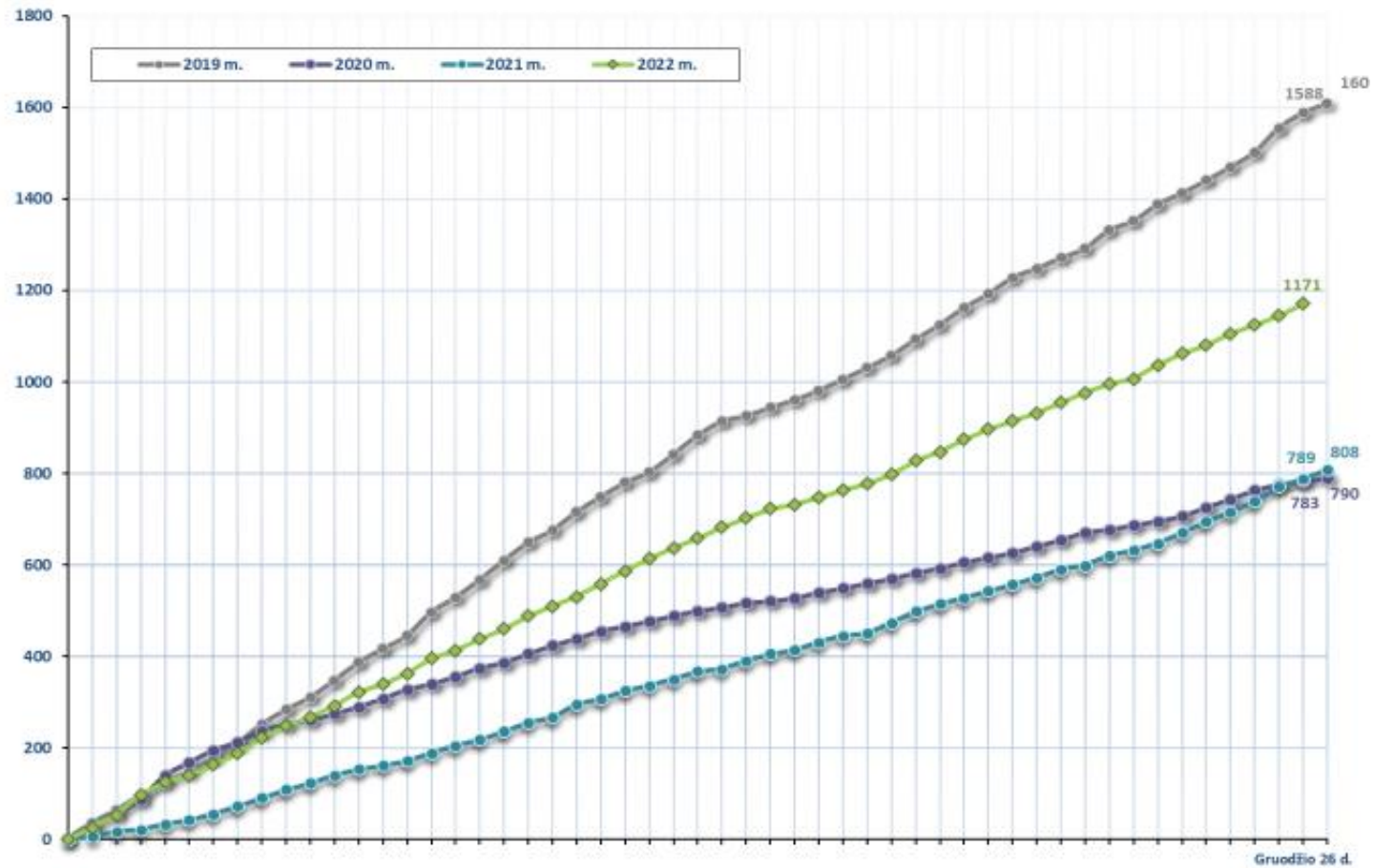

Metinis apdirbamosios gamybos, neįtraukus naftos produktų, produkcijos pokytis

lyginamosiomis kainomis, koreguotas (proc.)

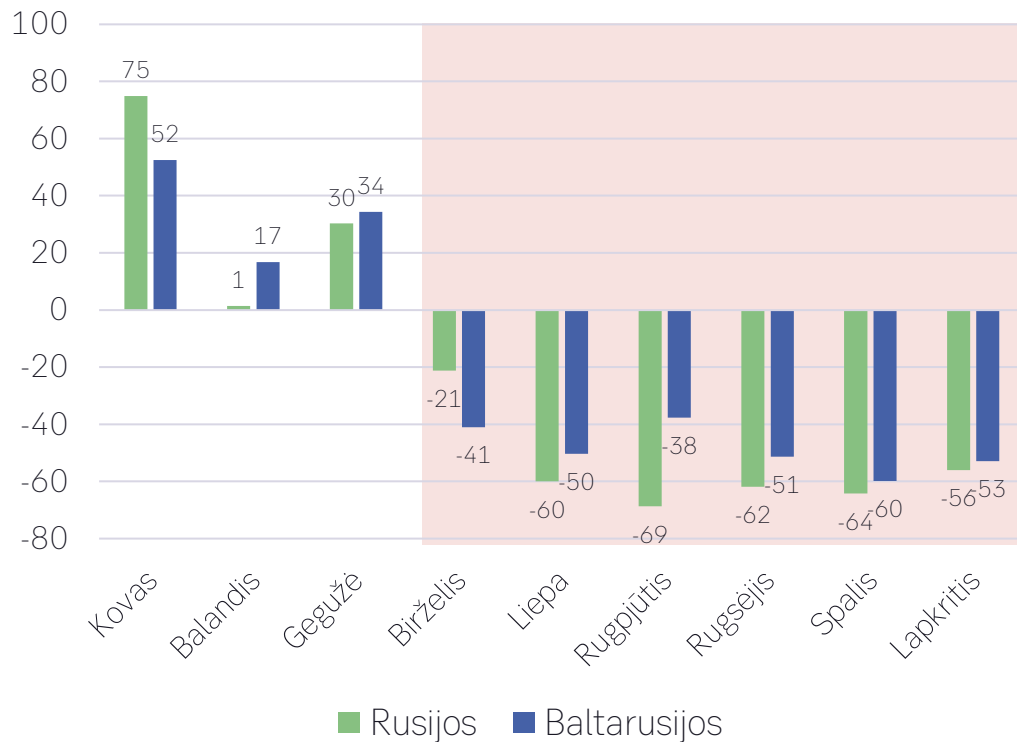
Bankrotų skaičius augo, bet buvo dar mažesnis negu 2019 metais

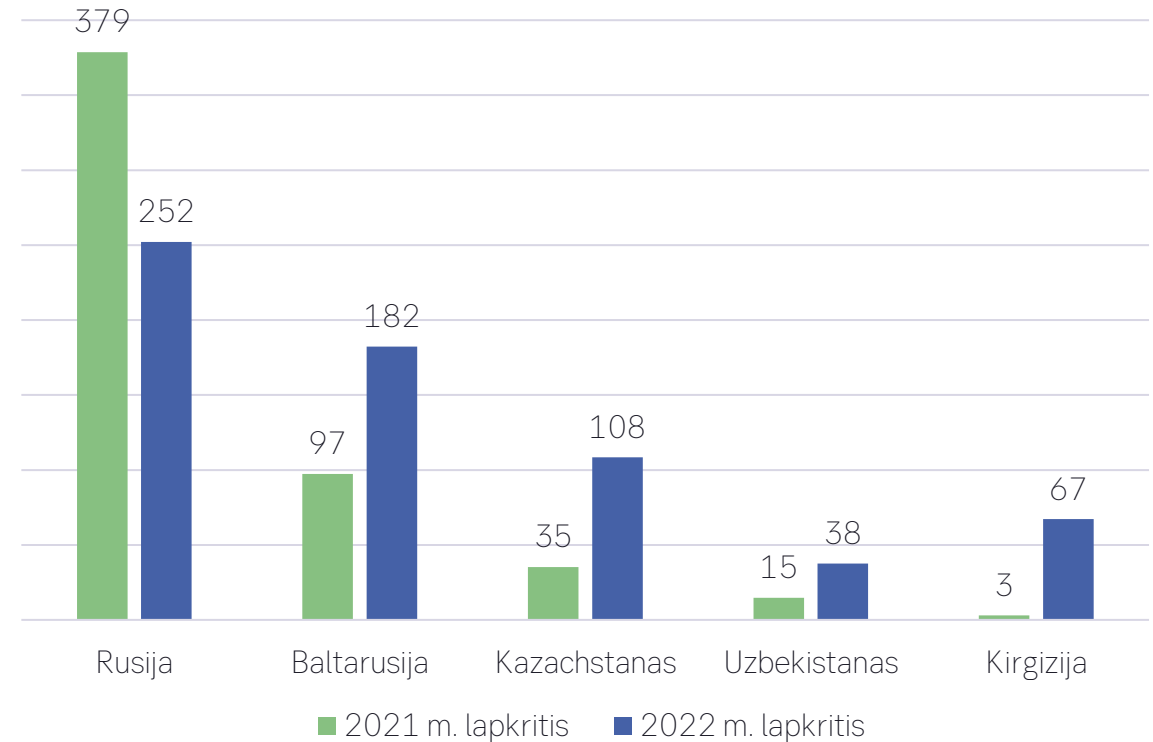
Šaltinis: <https://avnt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/nemokumas-1/nemokumo-duomenys-ir-analize>

Importas iš agresorių krito, bet reeksportu besiverčiančios įmonės atsisakyti Rusijos ir Baltarusijos nelabai nori

Metinis prekių, išskyrus mineralinius produktus, importo iš Rusijos ir Baltarusijos pokytis (proc.)

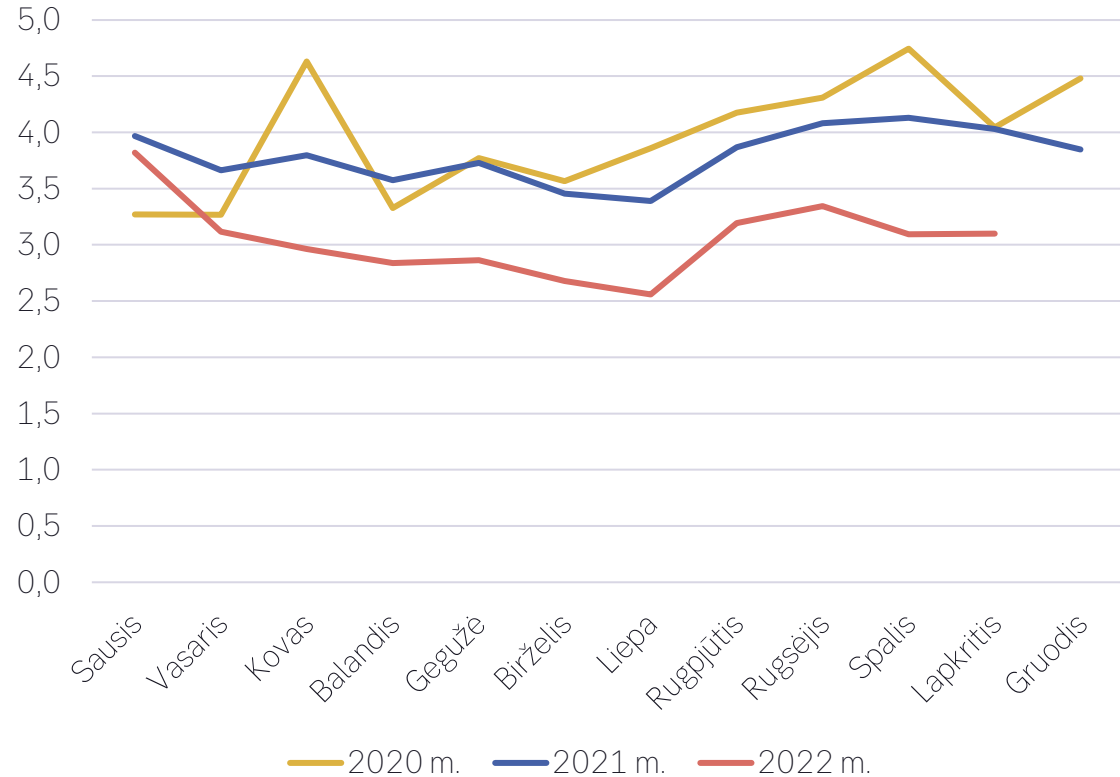

Prekių, išskyrus mineralinius produktus, eksportas (mln. eurų)

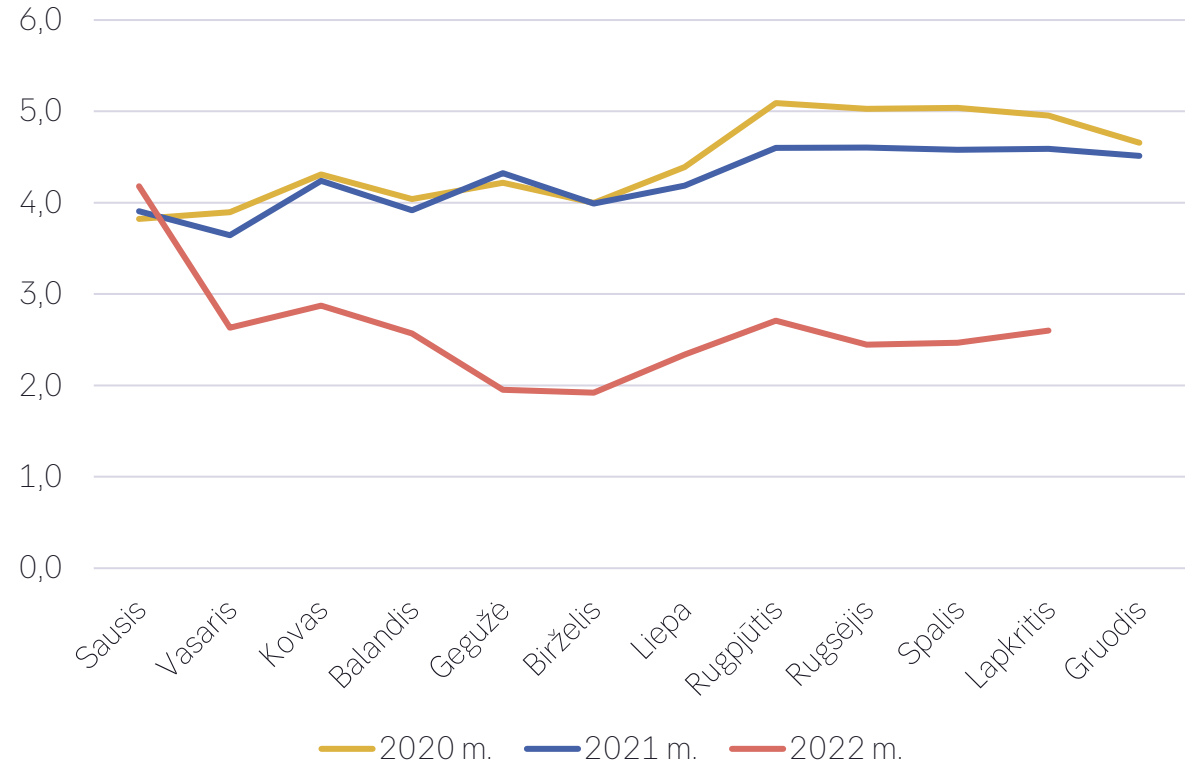

SGD, naftos produktai ir gelbėjo Klaipėdos uostą nuo didesnio nuosmukio

Krova Klaipėdos jūrų uoste, mln. t

Krovinių vežimas geležinkelių transportu, mln. t

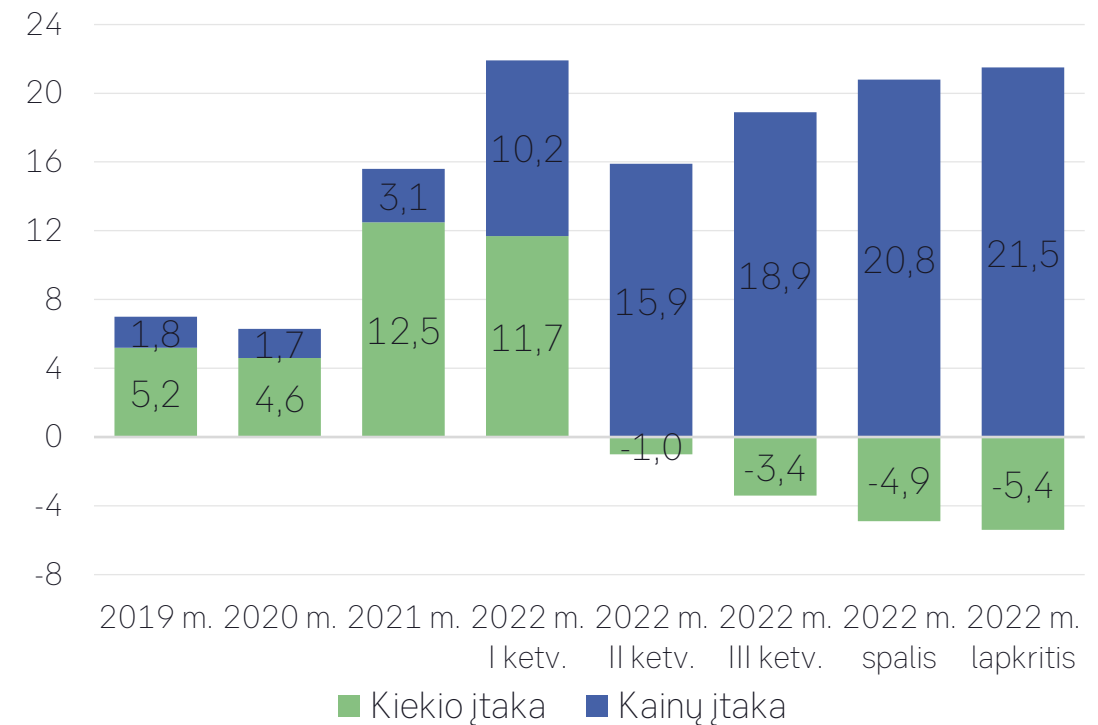

Mažmeninė prekyba, įvertinus infliaciją, kaip ir laukta, toliau traukiasi

Vartotojų pasitikėjimo rodiklis (punktai)

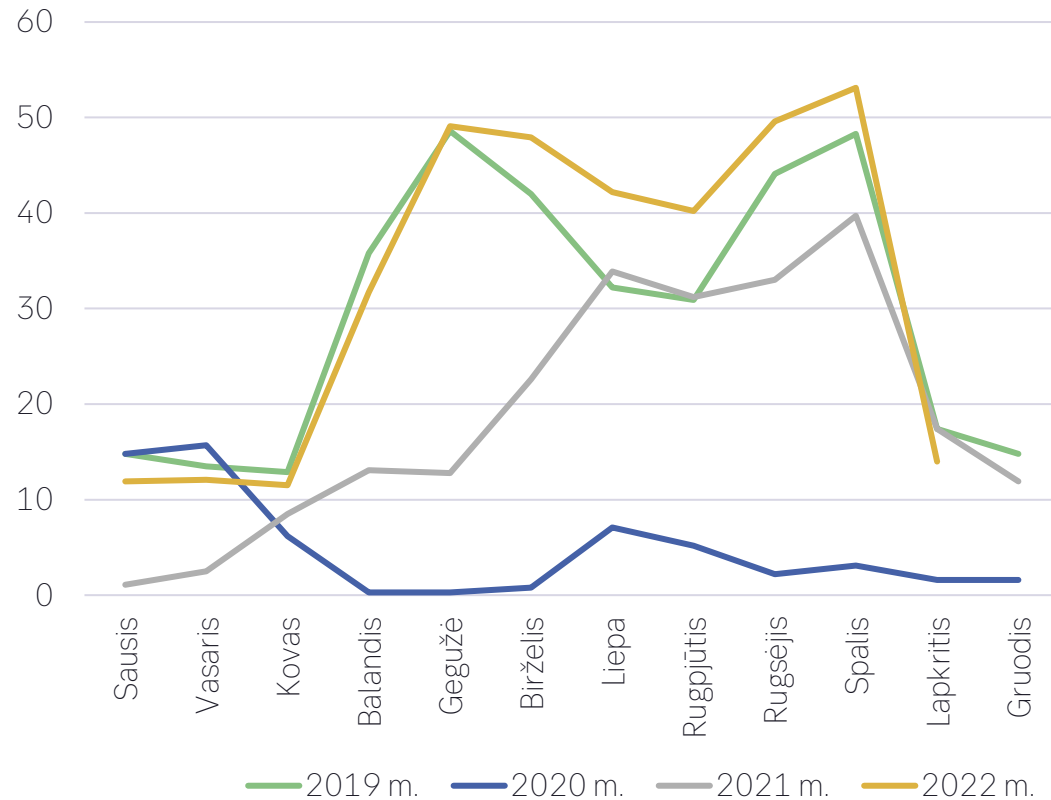

Metinis mažmeninės prekybos, neįtraukus degalų prekybos, pokytis (proc.)

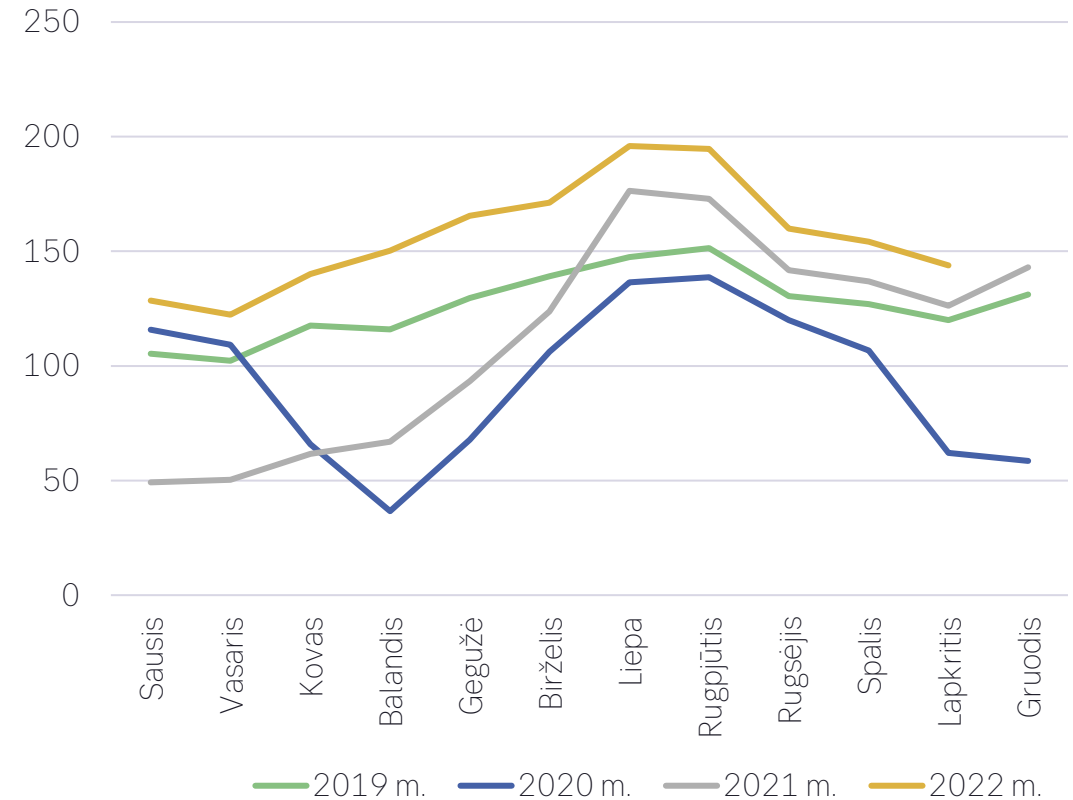

Paslaugų vartojimas lieka ganėtinai stiprus

Lietuvos oro uostuose aptarnautų keleivių skaičius neregulariais skrydžiais (tūkst.)

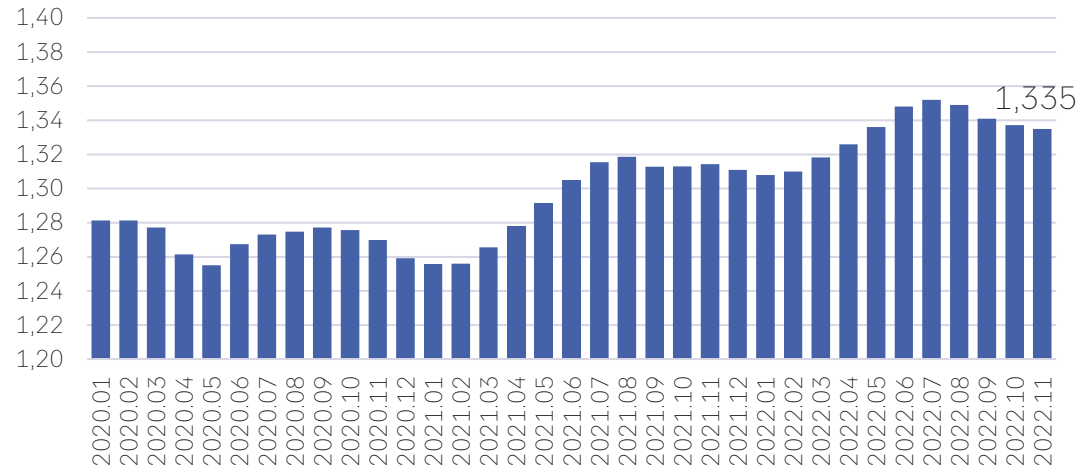

Maitinimo įstaigų apyvartos lyginamosiomis kainomis indeksas 2015 m. lygis – 100 punkty

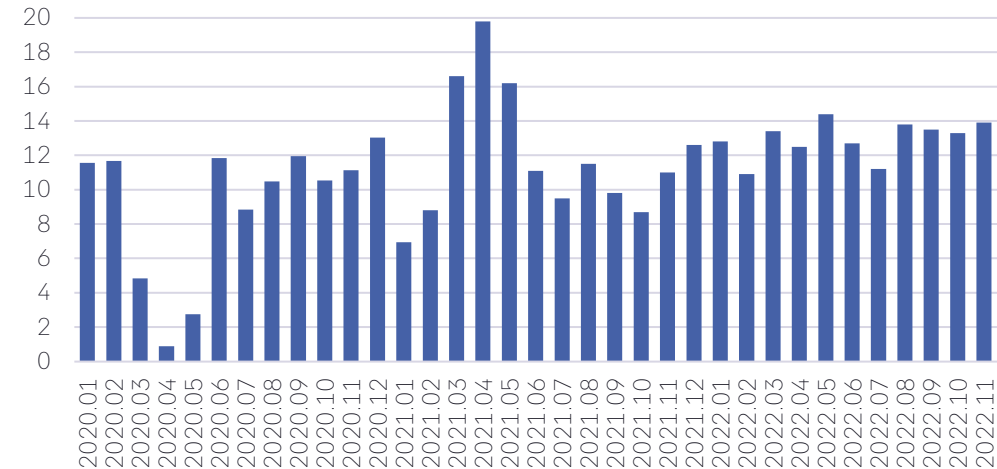

Darbo rinkoje padėtis po truputį ima prastėti

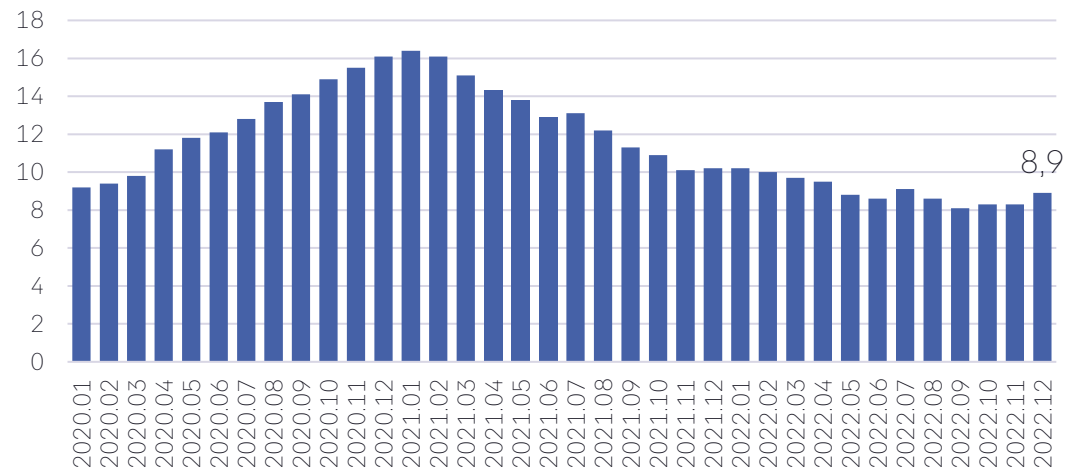
Apdraustų visomis socialinio draudimo rūšimis darbuotojų skaičius Lietuvoje (mln.)

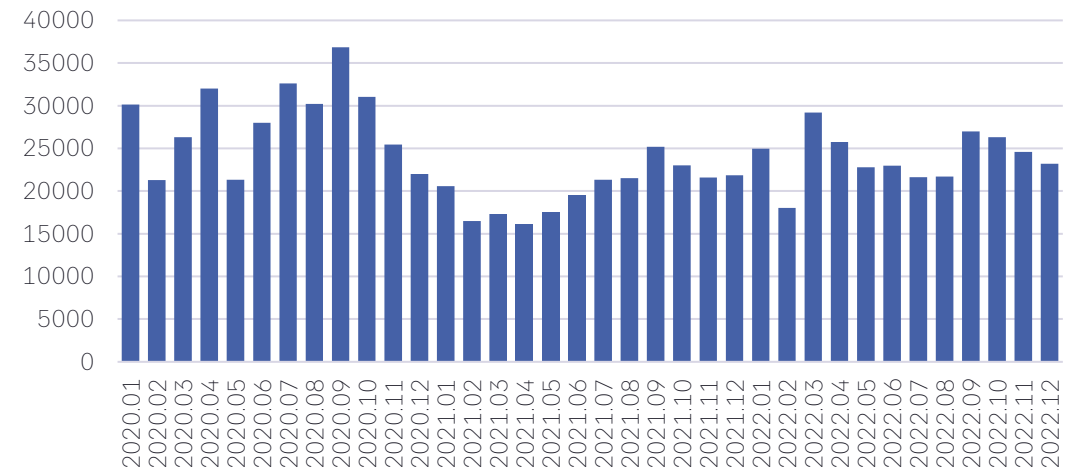
Metinis vidutinių draudžiamųjų pajamų pokytis (proc.)

Registruotas nedarbas (proc.)

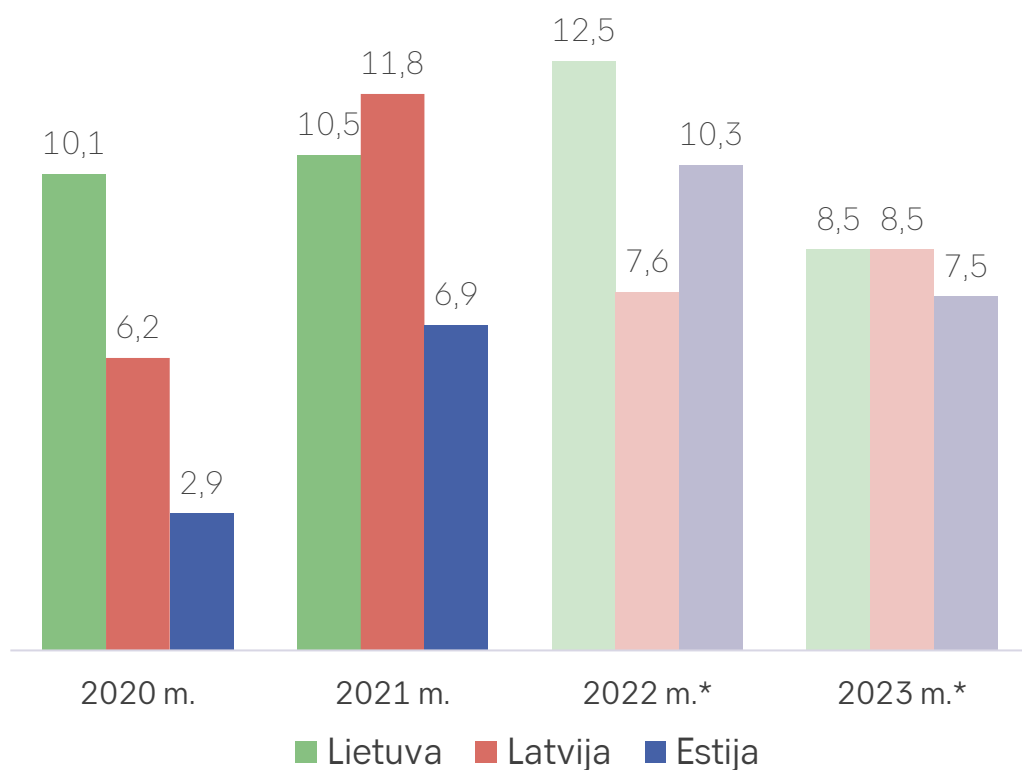

Per mėnesį registruotas naujų bedarbių skaičius (vnt.)

Darbo užmokestis šiemet augo sparčiau, negu prognozuota

Vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius pokyčio prognozė (proc.)

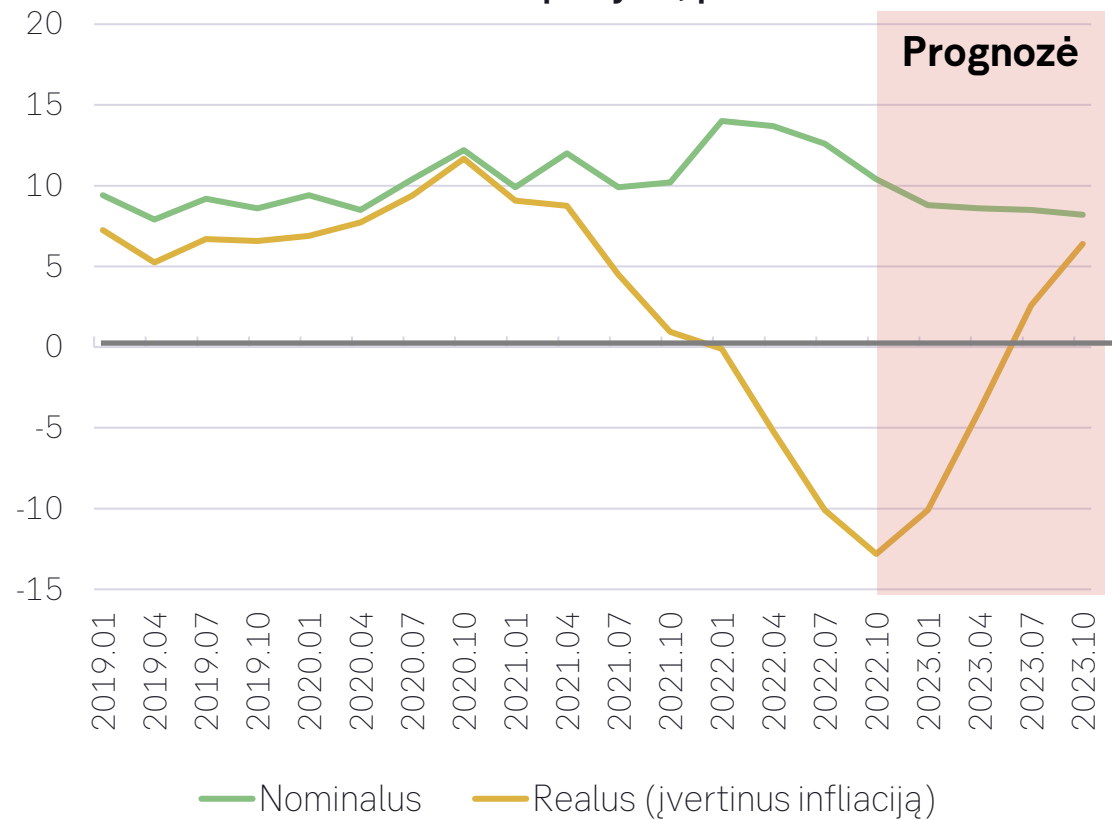

Vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius pokytis pagal sektorius 2022 m. III ketv. (proc.)

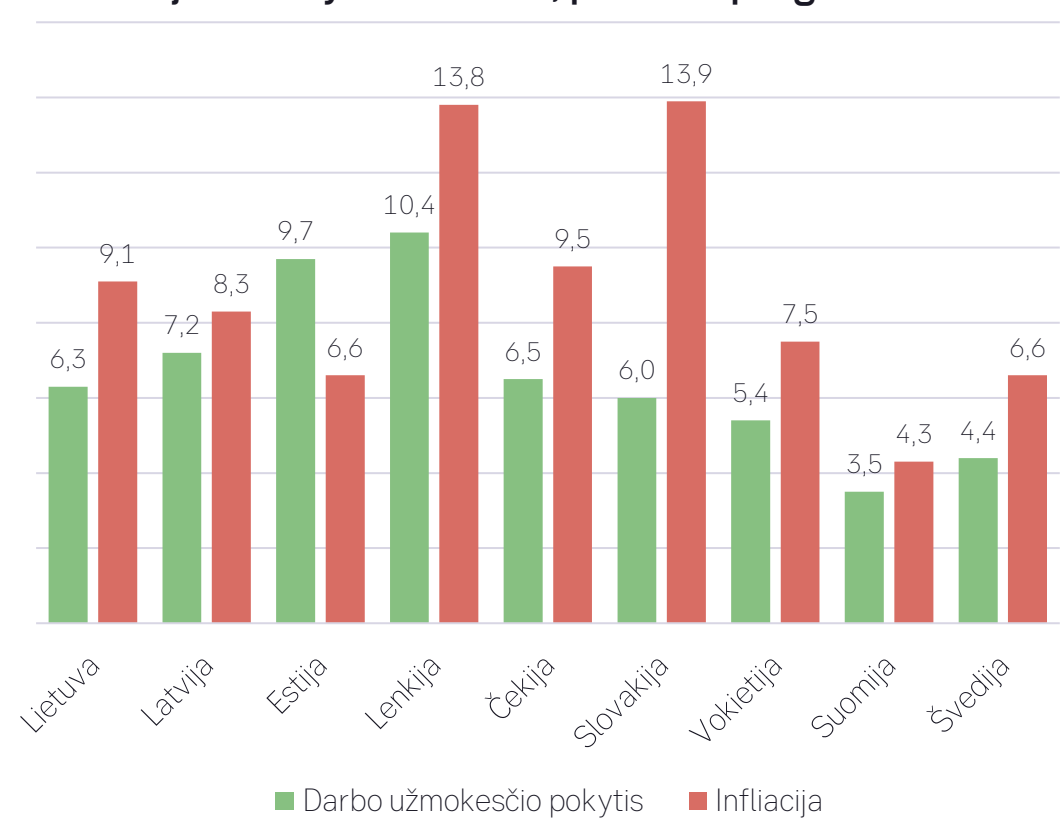
	Eurai per mėnesį	Metinis pokytis (proc.)
IT ir telekomunikacijos	3 332	18,7
Finansų paslaugos	2 914	11,0
Profesinė, mokslinė, techninė veikla	2 288	14,9
Sveikatos sektorius	2 074	7,3
Viešasis valdymas	2 021	8,6
Iš viso	1 799	12,6
Apdirbamoji gamyba	1 764	11,2
Prekyba	1 697	14,2
Švietimas	1 680	14,0
Transportas	1 595	13,5
Statyba	1 538	9,3
NT operacijos	1 465	7,5
Administracinės paslaugos	1 462	13,3
Apgyvendinimas ir maitinimas	1 247	13,9

Vidutinė atlyginimo perkamoji galia šiomet neaugs

Metinis nominalaus ir realaus vidutinio darbo užmokesčio pokytis, proc.

Progozuojamas darbo užmokesčio pokytis, palyginti su infliacija ES šalyse 2023 m., proc. EK prognozė

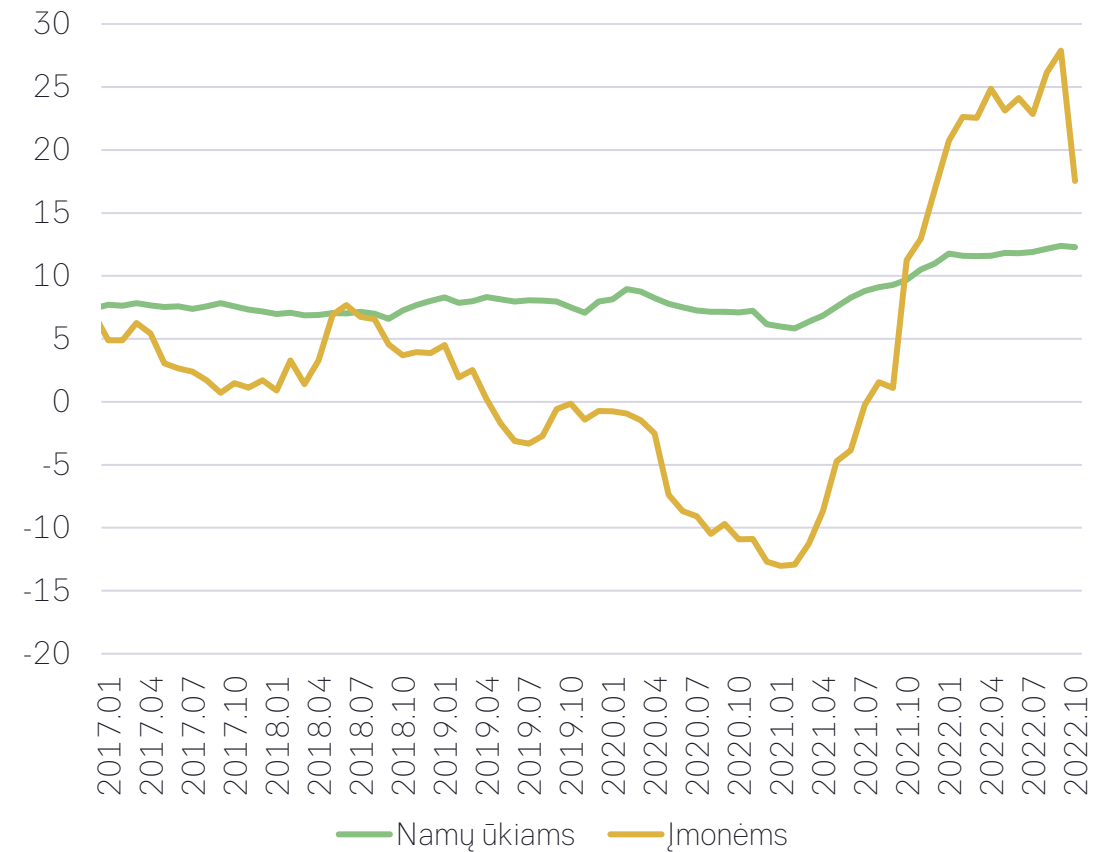

Namų ūkių indėlių augimas slopsta, bet atsigauna įmonių indėliai

Metinis rezidentų indėlių pokytis, proc.

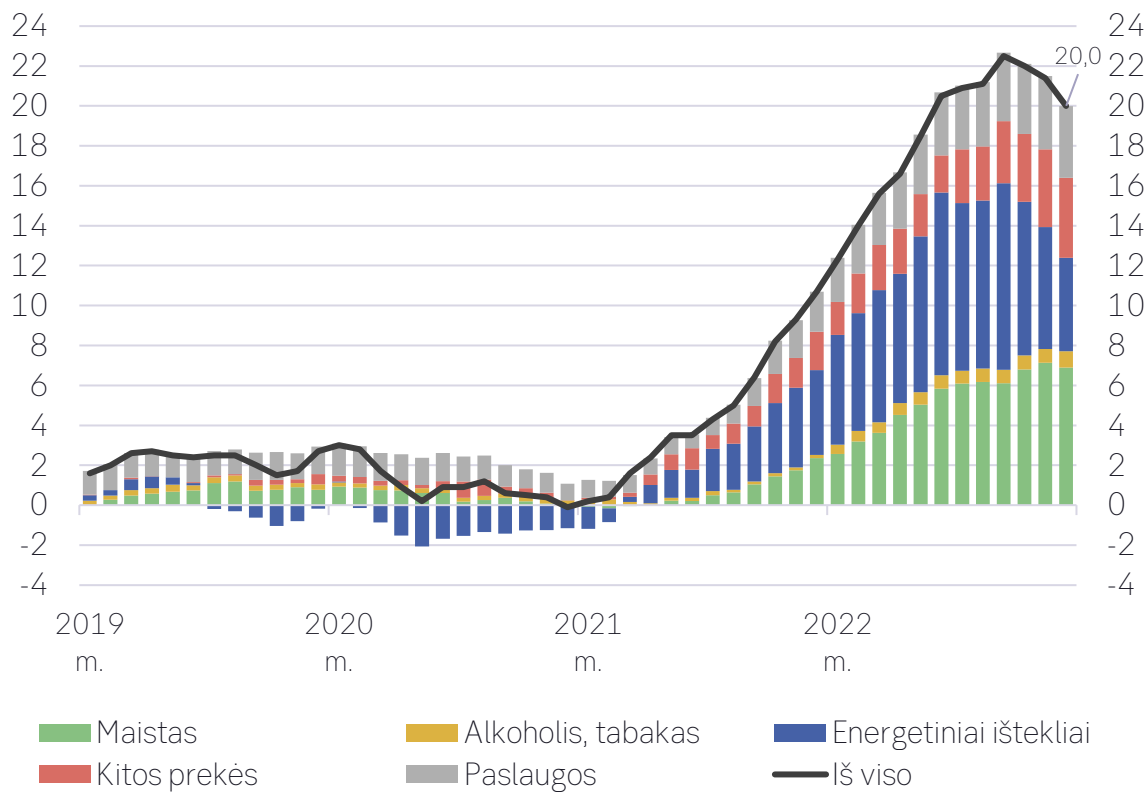

Metinis paskolų rezidentams pokytis kredito įstaigose, proc.

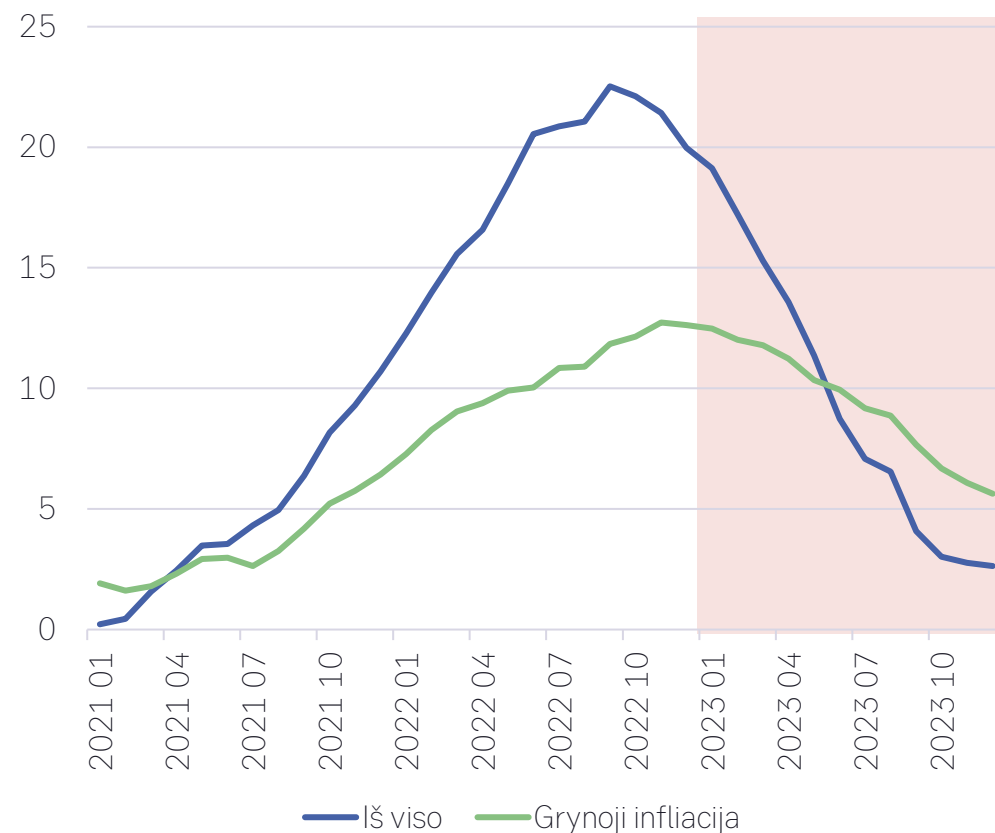

Šiomet tebeprognozuojame 9 proc. infliaciją Lietuvoje

Metinė infliacija Lietuvoje (proc.)

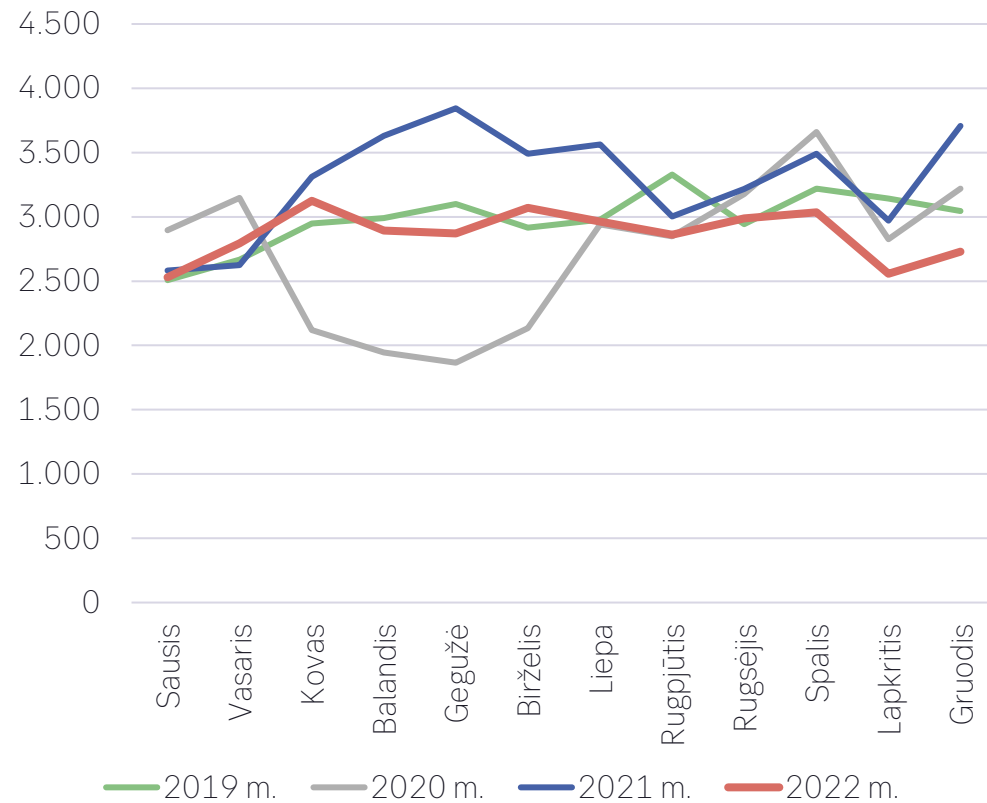

Metinės infliacijos pagal suderintą vartotojų kainų indeksą kreivės prognozė (proc.)

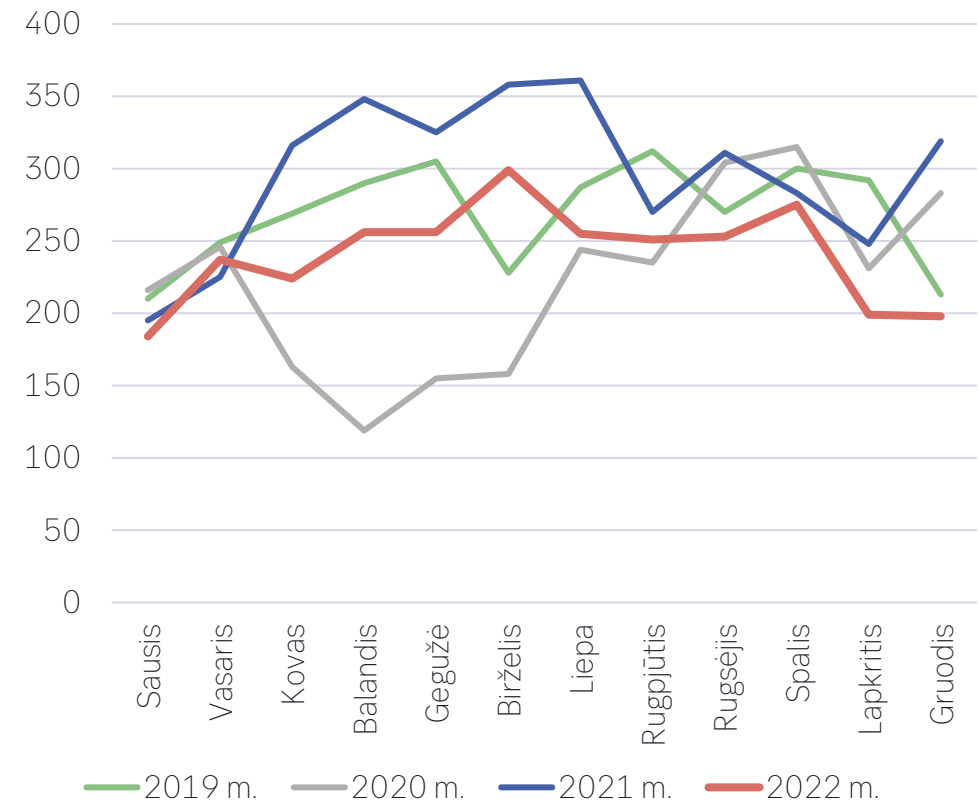

NT sandorių rinkoje pastaraisiais mėnesiais stabiliai ramu

Registruoti butų pardavimo sandoriai Lietuvoje (vnt.)

Butų sandoriai Klaipėdoje (vnt.)

Būsto kainų kritimą pradeda rodyti ir skaičiai

Mėnesinis „Ober-Haus“ būsto kainų Vilniuje indekso pokytis (proc.)

	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis
2020 m.	0,4%	0,8%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,4%	0,4%	0,5%	1,3%
2021 m.	1,2%	0,8%	2,2%	1,4%	2,3%	2,1%	1,6%	2,6%	1,8%	2,1%	1,8%	1,1%
2022 m.	1,7%	0,9%	0,7%	1,7%	1,5%	3,5%	3,2%	2,7%	2,4%	1,7%	-0,1%	0,1%

Mėnesinis „Ober-Haus“ būsto kainų Klaipėdoje indekso pokytis (proc.)

	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis
2020 m.	0,4%	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,2%	-0,1%	0,1%	0,2%	0,6%	0,7%	0,8%
2021 m.	1,3%	0,8%	1,5%	1,5%	3,4%	1,6%	1,5%	1,9%	0,7%	0,9%	1,5%	1,2%
2022 m.	1,1%	0,4%	1,1%	1,2%	1,0%	2,4%	2,1%	1,8%	2,2%	1,2%	-0,1%	-0,3%

Mėnesinis „Aruodas.lt“ pateiktų parduoti butų Vilniuje (1950-2020 m. statybos) skelbimų vidutinės kainos pokytis (proc.)

	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis
2020 m.	5,1%	1,1%	-0,1%	-4,1%	-2,0%	-0,2%	1,3%	0,8%	-0,9%	0,4%	3,9%	3,4%
2021 m.	0,6%	4,0%	-0,5%	2,0%	0,6%	1,1%	1,3%	0,0%	0,3%	1,0%	1,9%	2,0%
2022 m.	4,8%	4,7%	1,2%	2,4%	4,2%	2,7%	1,8%	-0,6%	-1,9%	-1,9%	-1,0%	-0,7%

Vidutinės naujos būsto paskolos kintamos palūkanų normos, proc.

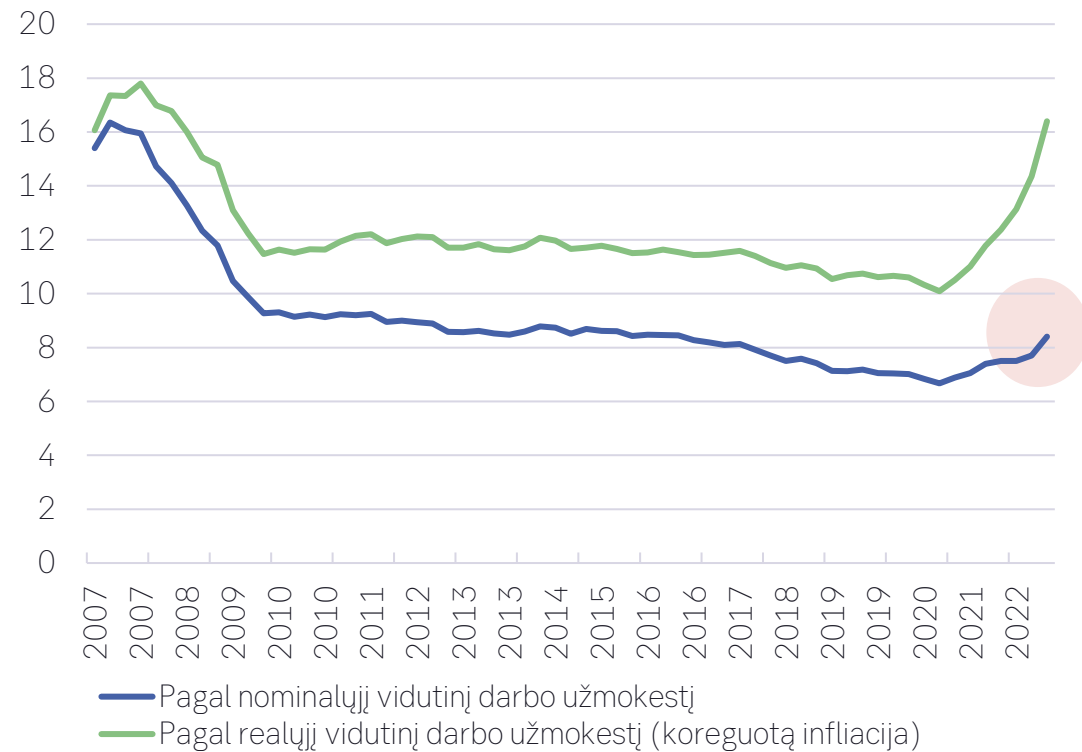

Mėnesinė būsto paskolos įmoka kintant EURIBOR palūkanų normai

EURIBOR 3 month, %	0,0%	0,5%	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
EURIBOR + marža	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0%	5,5%
Mėnesio įmoka	300	320	342	364	387	411	435	460

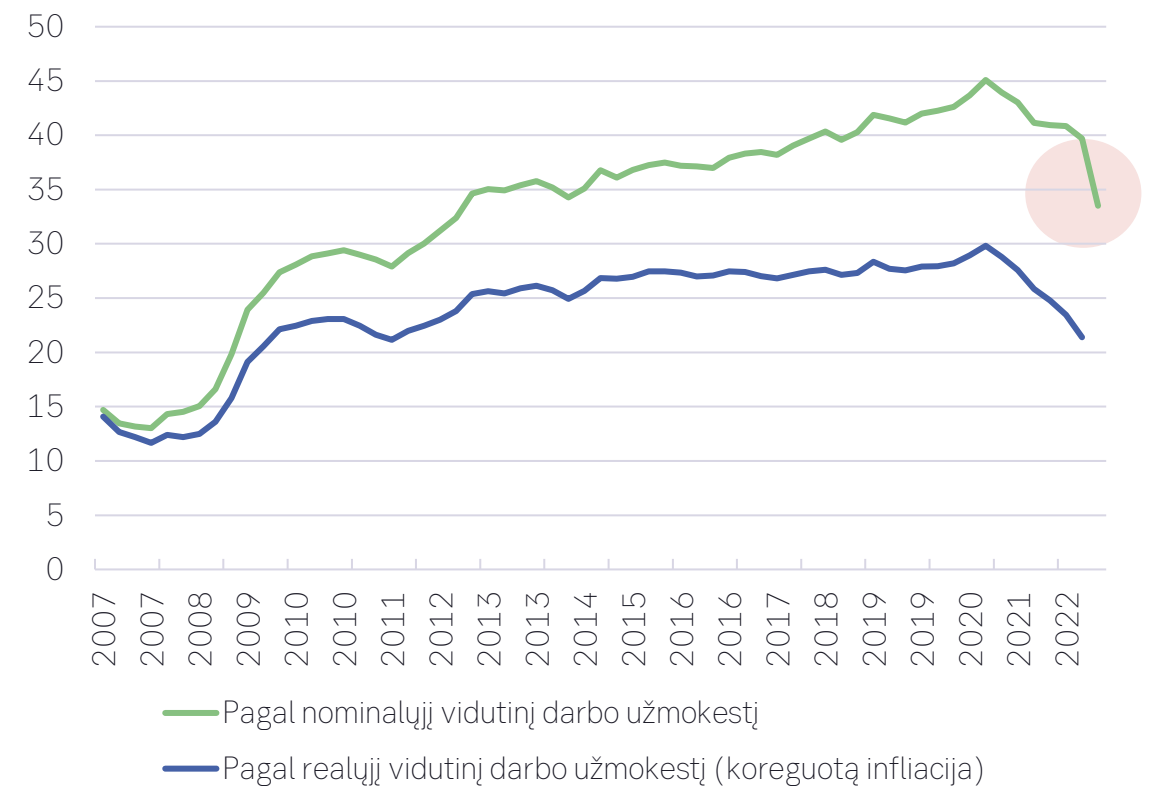
Būsto įperkamumo rodikliai Lietuvoje prastėja

Vidutinės buto kainos ir vidutinio metinis darbo užmokesčio po mokesčių Vilniuje santykis

* 50 m² butas Vilniuje

SEB būsto įperkamumo Vilniuje indeksas

*25 metų paskola, 20 proc. pradinė įmoka, 25 proc. paskolos administravimo išlaidų ir pajamų santykis.

Šaltiniai: SEB banko skaičiavimai, „Ober-Haus nekilnojamasis turtas“, Statistikos departamentas.

2022 m. sausio 11 d.

Ačiū

Tadas Povilauskas
SEB banko ekonomistas